

I

(Lagstiftningsakter)

BESLUT

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT (EU) 2015/1814

av den 6 oktober 2015

om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG ⁽³⁾ upprättas ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen (nedan kallat *EU:s utsläppshandelssystem*) i syfte att på ett kostnads-effektivt och ekonomiskt sätt främja minskade utsläpp av växthusgaser.
- (2) Enligt Europeiska rådets slutsatser av den 23 och 24 oktober 2014 om ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 kommer ett välfungerande, reviderat utsläppshandelssystem med ett instrument för stabilisering av marknaden att bli det huvudsakliga europeiska instrumentet för att uppnå unionens mål för en minskning av växthusgasutsläppen.
- (3) Enligt artikel 10.5 i direktiv 2003/87/EG ska kommissionen varje år lämna in en rapport till Europaparlamentet och till rådet om den europeiska koldioxidmarknadens funktion.
- (4) Kommissionens rapport till Europaparlamentet och till rådet om tillståndet för den europeiska koldioxidmarknaden 2012 identifierade behovet av åtgärder för att rätta till strukturell obalans mellan tillgång och efterfrågan. Enligt konsekvensbedömningen för 2030 års klimat- och energipolitiska ram förväntas denna obalans fortsätta, och skulle inte åtgärdas tillräckligt genom en anpassning av den linjära utvecklingen till ett striktare mål inom den ramen. En ändring av den linjära faktorn ändrar endast gradvis det antalet utsläppsrätter som ska tilldelas i hela unionen (utsläppstaket för EU:s utsläppshandelssystem). Överskottet skulle därmed också minska endast gradvis, och verksamheten på marknaden skulle behöva fortsätta under mer än ett decennium med ett

⁽¹⁾ EUT C 424, 26.11.2014, s. 46.⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 8 juli 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 18 september 2015.⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

överskott på runt 2 miljarder utsläppsrätter eller mer, vilket hindrar EU:s utsläppshandelssystem från att skapa nödvändiga incitament för en kostnadseffektiv minskning av koldioxidutsläppen och från att vara en drivkraft för koldioxidsnål innovation som bidrar till ekonomisk tillväxt och sysselsättning.

- (5) För att komma till rätta med det problemet och göra EU:s utsläppshandelssystem mer motståndskraftigt med avseende på obalanser mellan tillgång och efterfrågan så att det kan fungera på en ordnad marknad bör en reserv för marknadsstabilitet (nedan kallad *reserven*) upprättas 2018 och användas från och med 2019. Reserven kommer också att öka synergierna med annan klimat- och energipolitik. För att behålla så stor förutsägbarhet som möjligt bör klara regler införas för att placera utsläppsrätter i, och ta ut dem från, reserven. Reserven bör fungera genom att justeringar görs av de årliga auktionsvolymerna. När villkoren är uppfyllda bör utsläppsrätter motsvarande 12 % av antalet utsläppsrätter i omlopp, enligt det senaste offentliggörandet, varje år med början 2019 räknas av från auktionsvolymerna och placeras i reserven. Under ett visst år bör ett motsvarande antal utsläppsrätter tas ut från reserven och föras över till medlemsstaterna i samma proportioner och i samma ordning som tillämpas när de placeras i reserven och läggs till auktionsvolymerna om det relevanta totala antalet utsläppsrätter i omlopp är lägre än 400 miljoner.
- (6) Därför bör kommissionen och medlemsstaterna, utan onödigt dröjsmål efter det att det totala antalet utsläppsrätter i omlopp har offentliggjorts av kommissionen senast den 15 maj ett visst år, se till att auktionskalendern för de gemensamma auktionsplattformarna och, i tillämpliga fall, de fristående plattformarna, anpassas för att beakta de utsläppsrätter som placerats i eller tagits ut från reserven. Justeringen av den volym utsläppsrätter som ska auktioneras ut bör spridas ut över en period på 12 månader efter ändringen av den relevanta auktionskalendern. Med tanke på behovet av en väl fungerande auktionsprocess bör vid behov ytterligare detaljer om justeringen fastställas i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 ⁽¹⁾.
- (7) Utöver upprättandet av reserven bör dessutom några följdändringar göras av direktiv 2003/87/EG för att säkerställa att EU:s utsläppshandelssystem är konsekvent och väl fungerande. Genomförandet av direktiv 2003/87/EG kan särskilt leda till att stora volymer utsläppsrätter auktioneras ut vid slutet av varje handelsperiod, vilket skulle kunna undergräva stabiliteten på marknaden. För att undvika en situation med obalans på marknaden när det gäller tillgången på utsläppsrätter i slutet av en handelsperiod och i början av nästa, med eventuella skadliga effekter på marknaden, bör bestämmelser införas om att delar av en stor tillgångsökning i slutet av en handelsperiod ska auktioneras ut under de två första åren av nästa period. För att ytterligare förbättra stabiliteten på den europeiska koldioxidmarknaden och undvika att på konstlad väg öka tillgången i slutet av den handelsperiod som inleddes 2013 bör utsläppsrätter som inte tilldelats anläggningar enligt artikel 10a.7 i direktiv 2003/87/EG och utsläppsrätter som inte tilldelats anläggningar på grund av tillämpningen av artikel 10a.19 och 10a.20 i det direktivet (nedan kallade *icke tilldelade utsläppsrätter*) placeras i reserven 2020. Kommissionen bör se över direktiv 2003/87/EG i fråga om utsläppsrätter som inte tilldelats och, om så är lämpligt, lägga fram ett förslag till Europaparlamentet och rådet med alternativ för vidare åtgärder.
- (8) Det planerade återinförandet av 300 miljoner utsläppsrätter 2019 och av 600 miljoner utsläppsrätter 2020, som fastställs i kommissionens förordning (EU) nr 176/2014 ⁽²⁾, skulle undergräva reservens syfte, vilket är att rätta till strukturell obalans mellan tillgång och efterfrågan. Således bör dessa 900 miljoner utsläppsrätter inte auktioneras ut 2019 och 2020 utan bör i stället placeras i reserven.
- (9) Det är viktigt att EU:s utsläppshandelssystem skapar incitament för koldioxideffektiv tillväxt och att konkurrenskraften för de industrier i unionen som verkligen riskerar koldioxidläckage skyddas. De ovan nämnda slutsatserna från Europeiska rådet om ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 gav tydlig vägledning om fortsatt gratis tilldelning och bestämmelser om koldioxidläckage efter 2020. Med utgångspunkt i denna strategiska vägledning bör kommissionen se över direktiv 2003/87/EG, särskilt artikel 10a, och lägga fram ett förslag om översyn av det direktivet inom sex månader från antagandet av detta beslut. För att uppnå målet om likvärdiga förutsättningar bör man i översynen också överväga harmoniserade åtgärder för att kompensera för

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 november 2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (EUT L 302, 18.11.2010, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 176/2014 av den 25 februari 2014 om ändring av förordning (EU) nr 1031/2010 särskilt i syfte att fastställa vilka volymer utsläppsrätter för växthusgaser som ska auktioneras ut 2013–2020 (EUT L 56, 26.2.2014, s. 11).

indirekta kostnader på unionsnivå. Vid översynen bör man även överväga om upp till 50 miljoner icke tilldelade utsläppsrätter bör användas för att befintliga resurser för att främja de projekt som avses i artikel 10a.8 i det direktivet samt projekt för koldioxidsnål industriell innovation, ska kompletteras med projekt i alla medlemsstater, inklusive småskaliga projekt, före 2021.

- (10) Kommissionen bör övervaka att reserven fungerar väl i samband med sin årliga rapport om koldioxidmarknaden. Den rapporten bör beakta relevanta effekter på konkurrenskraften, särskilt inom industrisektorn, bland annat med avseende på indikatorer för BNP, sysselsättning och investeringar. Dessutom bör kommissionen, inom tre år från det att reserven börjat användas och därefter regelbundet, se över hur reserven fungerar mot bakgrund av erfarenheterna av tillämpningen av denna. Vid översynen av hur reserven fungerar bör man särskilt beakta huruvida reglerna för att placera utsläppsrätter i, och ta ut dem från, reserven är lämpliga med avseende på syftet, nämligen att rätta till strukturell obalans mellan tillgång och efterfrågan. Översynen bör innefatta en analys av marknadsbalansen, inklusive alla relevanta faktorer som påverkar tillgång och efterfrågan, och av lämpligheten av det fördefinierade intervallet som ska fungera genom att justeringar görs av de årliga auktionsvolymerna, och den procentsats som tillämpas på det totala antalet utsläppsrätter i omlopp. Om analysen visar att intervallet inte längre är lämpligt mot bakgrund av förändringar i marknadsutveckling och de nya uppgifter som finns tillgängliga vid tidpunkten för översynen bör kommissionen skyndsamt lägga fram ett förslag för att åtgärda situationen. Vid översynen bör man även undersöka hur reserven påverkar tillväxten, sysselsättningen, unionens industriella konkurrenskraft och risken för koldioxidläckage. Översynen av hur reserven fungerar bör vara objektiv och beakta behovet av att bevara den rättsliga stabiliteten och garantera långsiktig förutsägbarhet i övergången till en koldioxidsnål ekonomi.
- (11) Eftersom målen för detta beslut, nämligen att upprätta en reserv för marknadsstabilitet och göra den användbar i unionen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (12) Direktiv 2003/87/EG bör ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Reserv för marknadsstabilitet

1. En reserv för marknadsstabilitet ska upprättas 2018, och utsläppsrätter ska placeras i reserven från och med den 1 januari 2019.
2. De 900 miljoner utsläppsrätter som räknas av från auktionsvolymerna under perioden 2014–2016, såsom fastställs i förordning (EU) nr 176/2014 enligt artikel 10.4 i direktiv 2003/87/EG, ska inte läggas till de volymer som ska auktioneras ut 2019 och 2020, utan ska i stället placeras i reserven.
3. De utsläppsrätter som inte tilldelats anläggningarna enligt artikel 10a.7 i direktiv 2003/87/EG och utsläppsrätter som inte tilldelats anläggningar på grund av tillämpningen av artiklarna 10a.19 och 10a.20 i det direktivet ska placeras i reserven 2020. Kommissionen ska se över direktiv 2003/87/EG i fråga om dessa utsläppsrätter som inte tilldelats och, om så är lämpligt, lägga fram ett förslag till Europaparlamentet och rådet.
4. Kommissionen ska offentliggöra det totala antalet utsläppsrätter i omlopp varje år, senast den 15 maj påföljande år. Det totala antalet utsläppsrätter i omlopp under ett visst år ska motsvara det kumulativa antalet utsläppsrätter som utfärdats under perioden sedan den 1 januari 2008, inbegripet det antal som utfärdats enligt artikel 13.2 i direktiv 2003/87/EG under den perioden samt rättigheter att utnyttja internationella reduktionsenheter som tillämpats av anläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem för utsläpp till och med den 31 december det året, minus det kumulativa antal ton kontrollerade utsläpp från anläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem mellan den 1 januari 2008 och den 31 december samma år, utsläppsrätter som annullerats i enlighet med artikel 12.4 i direktiv 2003/87/EG och antalet utsläppsrätter i reserven. Utsläpp under treårsperioden 2005–2007, samt utsläppsrätter som utfärdats för sådana utsläpp, ska inte beaktas. Det första offentliggörandet ska ske senast den 15 maj 2017.

5. Varje år ska ett antal utsläppsrätter motsvarande 12 % av det totala antalet utsläppsrätter i omlopp, enligt det senaste offentliggörandet såsom avses i punkt 4 i den här artikeln, räknas av från de auktionsvolymerna som ska auktioneras ut av medlemsstaterna enligt artikel 10.2 i direktiv 2003/87/EG och placeras i reserven under en period på 12 månader med start den 1 september det året, såvida inte det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven skulle vara lägre än 100 miljoner. Under det första år som reserven används ska 8 % av det totala antalet utsläppsrätter i omlopp, enligt det senaste offentliggörandet, också placeras i reserven mellan den 1 januari och den 1 september det året (motsvarande 1 % för varje kalendermånad).

Utan att det påverkar det totala antal utsläppsrätter som ska räknas av enligt denna punkt fram till den 31 december 2025 ska de utsläppsrätter som avses i artikel 10.2 första stycket b i direktiv 2003/87/EG inte beaktas vid fastställandet av medlemsstaternas andelar som bidrar till det totala antalet.

6. Om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp något år är lägre än 400 miljoner ska 100 miljoner utsläppsrätter tas ut från reserven och läggas till den volym utsläppsrätter som ska auktioneras ut av medlemsstaterna enligt artikel 10.2 i direktiv 2003/87/EG. Om det finns färre än 100 miljoner utsläppsrätter i reserven ska samtliga utsläppsrätter i reserven tas ut enligt denna punkt.

7. Om, under något år, punkt 6 i den här artikeln inte är tillämplig och åtgärder vidtas i enlighet med artikel 29a i direktiv 2003/87/EG ska 100 miljoner utsläppsrätter tas ut från reserven och läggas till den volym utsläppsrätter som ska auktioneras ut av medlemsstaterna enligt artikel 10.2 i direktiv 2003/87/EG. Om det finns färre än 100 miljoner utsläppsrätter i reserven ska samtliga utsläppsrätter i reserven tas ut enligt denna punkt.

8. Om åtgärder vidtas enligt punkterna 5, 6 eller 7 sedan det totala antalet utsläppsrätter i omlopp har offentliggjorts, ska auktionskalendrarna beakta de utsläppsrätter som placeras i eller som ska tas ut från reserven. Utsläppsrätterna ska placeras i eller tas ut från reserven under en period på 12 månader. Om utsläppsrätter tas ut enligt punkterna 6 eller 7 ska detta, oberoende av i vilken period detta sker, motsvara medlemsstaternas tillämpliga andelar vid den tidpunkt då utsläppsrätterna placeras i reserven, liksom den ordning i vilken utsläppsrätterna placeras i reserven.

Artikel 2

Ändringar av direktiv 2003/87/EG

Direktiv 2003/87/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Från och med 2019 ska medlemsstaterna auktionera ut alla utsläppsrätter som inte tilldelas gratis i enlighet med artiklarna 10a och 10c, och som inte placerats i den reserv för marknadsstabilitet som upprättas genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 (*).

(*) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 av den 6 oktober 2015 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG (EUT L 264, 9.10.2015, s. 1)."

b) Följande punkt ska införas efter punkt 1:

"1a. Om den volym utsläppsrätter som ska auktioneras ut av medlemsstaterna under det sista året av varje period som avses i artikel 13.1 i detta direktiv överstiger den förväntade genomsnittliga auktionsvolymen för den påföljande periodens två första år före tillämpningen av artikel 1.5 i beslut (EU) 2015/1814 med mer än 30 % ska två tredjedelar av skillnaden mellan volymerna räknas av från auktionsvolymerna under periodens sista år och adderas med lika stora delar till de volymer som medlemsstaterna ska auktionera ut under den följande periodens två första år."

2. Artikel 13.2 andra stycket ska ersättas med följande:

"Medlemsstaterna ska utfärda utsläppsrätter till personer för den innevarande perioden i syfte att ersätta utsläppsrätter som har innehafts av dessa personer men som annullerats i enlighet med första stycket. På motsvarande sätt ska utsläppsrätter som ingår i reserven för marknadsstabilitet och som inte längre är giltiga ersättas med utsläppsrätter som är giltiga för innevarande period."

*Artikel 3***Översyn**

Kommissionen ska övervaka att reserven fungerar väl i samband med den rapport som föreskrivs i artikel 10.5 i direktiv 2003/87/EG. I den rapporten bör relevanta effekter på konkurrenskraften, särskilt inom industrisektorn, beaktas bland annat med avseende på indikatorer för BNP, sysselsättning och investeringar. Kommissionen ska, inom tre år från det att reserven har börjat användas, och därefter vart femte år, på grundval av en analys av den europeiska koldioxidmarknadens funktion, göra en översyn av reserven och om så är lämpligt lägga fram ett förslag till Europaparlamentet och rådet. Varje översyn ska i synnerhet uppmärksamma procenttalet för fastställandet av det antal utsläppsrätter som ska placeras i reserven enligt artikel 1.5 i detta beslut och det numeriska värdet för tröskeln för det totala antalet utsläppsrätter i omlopp och det antal utsläppsrätter som ska tas ut från reserven enligt artikel 1.6 eller 1.7 i detta beslut. I sin översyn ska kommissionen även undersöka hur reserven påverkar tillväxten, sysselsättningen, unionens industriella konkurrenskraft och risken för koldioxidläckage.

*Artikel 4***Övergångsbestämmelser**

Artikel 10.1 i direktiv 2003/87/EG, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG ⁽¹⁾, ska fortsätta att gälla till och med den 31 december 2018.

*Artikel 5***Ikraftträdande**

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Strasbourg den 6 oktober 2015.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

N. SCHMIT

Ordförande

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (EUT L 140, 5.6.2009, s. 63).